

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendő az előzetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnák:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Oppelk A. «Alltámas Tudósítók» hirdetői osztálya Budapest.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

NYILTÉRT PETITSORA 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye.

Karácsony ünnepehez.

Megerkezett ismét a *megváltás* nagy ünnepe és benső örömtől föllekesítve dohog az emberi szív még a zavaros és nehéz időben is.

A *remény* az, melyet benne ébreszt azon boldogító gondolat, hogy el kell menniök a bú és szomorúság napjainak s hogy örök maradásuk csak az örömmel s a *szeretnek* lehet.

A nehéz aggodalmak ezen korában, a melyek, annyira nyomják a népeket, főleg a *jobb jövőbe* való kilátás az, a mi azon fénylő csillagot képezi, mely a mostani nehéz helyzet fölkötelezőből való kibontakozást és szabadulást mutatja.

A népeknek ezen reménye ma nagyobb mint valaha.

Bizony nehéz aggodalom, mely Európán, sőt a világ összes népeit fogva tartja, nem kiméli meg hazánkat sem.

Beállott a kornak egész súlyos komolysága: s ez arra hívja föl az intéző körök legnagyobb figyelmét, a békének áldásos műve s a *haza* boldogsága, a mennyire csak lehetséges, — kárt ne szenvedjen.

Ez azonban oly feladat, a mely hogy kellő sikerrel járjon okvetlenül megköveteli, hogy a *haza* sorsát intéző tényezők a tár-

sadalom, sőt az egész nemzet odaadással támogatassa.

Valóban esztelenység volna e tekintetben csak a kormánytól várni mindent; itt mindeneknek kell közreműködni, hogy a nagy cél eléréséig: közreműködni kell pedig az áldozatkészség, a *szeretet szellemében*, a mely magasztos ferrása a *világ megváltás* mostani nagy ünnepeinek.

Szeretet és remény! ezek az örökké teremtő igazságok, a melyek ugyanarra tanítanak minket. S ha ezen fénylő vezérszillogot követjük: akkor hadadmi fog népünk, hadadmi fog edes *hazánk* az igazi boldogság s oly boldogulás felé, a melyen minden igazi hompolgár szemelni kell, hogy mindig lebegjen.

Ez a mely értelme és nagy jelentősége a magasztos szövegnek: pax hominibus bonae voluntatis.

* * *

Melegség, fény, szeretet! Árad apró viaszgyertyák fényében.

Ki jászolban született, ott ül az Atyának jobbján s ottan leszén eljövendő . . .

Megszületik minden évben, hogy felszítsa melegt a szeretetnek, hogy megnyissa zárat a szíveknek, boldogságot áradozzon és szorosabbra fűzze a lelkeket egymáshoz.

Órök szeretet ünnepe varázsolj békét a szívekbe, megnyugvást a lelkekbe, s töltsd

el új reménységgel új hittel a szíveket.

Merl szükség van a hitre, reménységre.

Hideg idők járnak, könnyen elfagy csirája a sarjadt reménynek.

Pedig talán sohasem volt oly nagy szüksége ennek a nemzetnek, hogy reményét el ne veszítse, hite meg ne inogjon a jobb jövőben, mint ma, a mikor mind több és több felhő gyűlekszik a láthatáron, nehéz szürke téli fellegek, a melyek nem egyhamar oszlanak el, a melyek megülik az égboltot, s nem vihart hordanak méhükben, vihart a mely tisztítja a levegőt, de vigasztalan ködökkel, hosszú betegségek csiráját, hóföregteket, a melyekből torlaszok válnak, árvizek születtek.

Oszladd el szelid fényeddel szent karácsony apró gyertyája a jövőnd aggodalmainak sötétségét, ismétlődjék meg csodája a bellemi istállóknak, amikor királyok jöttek meglátni a nép gyermekét.

És ez a világosság, az a melegség, a mely ma fogan, a *Megváltó* születésének ünnepén, ne vesszen el a szívekből. A fény világítson, a szeretet éltesen, a reménység megfakadjon s legyen dicsőség a magasban látóknak s béke az emberek szívében.

Hány hívő dalol ma elégtül szívvel a szeretet s a béke magasztos ünnepnapján, s hány embernek rokozó imája zokog át a nyomor s a fájdalom Milliók szemében ragyogva könny e nagy napon is. Iparkodja-

TÁRCZA.

Fagyos karácsonyest.

Valamikor még más reményi voltak. Valamikor, talán nem is olyan igen nagyon régen. Husz-harminc esztendeje az egész. Husz-harminc esztendeje? Nézzük csak! Huszonkét év előtt lett osztálytanácsos. Már huszonkét esztendeje! Mikor is lett fogalmazó? Harminckét évvel ezelőtt. Pedig akkor — akkor már elmúlt minden. Tenger idő. Mégis fiatalnak érzi még magát. Kopasz a feje bujja s amit a tisztás mellett még hajdiznek lehetne nevezni, szürke — dehogyan szürke, tiszta fehér az, mint a hó, mely sűrű tömegekben hull alá kunn az utcán, a háztetőkre, a járólépkre.

Akkor is ilyen kemény hideg volt — karácsony este. Miért is ez a nagy ünnep? Amikor a törzsasztal üres, vendéglőbe, kávéháza járni nem szokás és egyedül szórakozás: az emlékezés — a keserves, kínos, lelketmaró emlékezés.

Most gyűjtják meg az apró gyertyákat. Ki-

világosodnak a fénylő gallyai s zöld tülevelei közül ott látszanak az aranyozott, esüstözött almák meg diók, cukorkák meg játékok.

No hiszen lesz itt mindjárt dártdó! Most jönnek be apa hívására a gyermekek, csinosan felöltözve, tisztán. Először csak eláll a szemközszájuk. Aztán — a meglepetés után kitor a esodalkozás sóhája, majd víz ugrándozás közben örömi nagy örömi szállja meg a gyermekesreget. Megcsodálnak, a mit láthatnak, megapogatnak, a mihez férhetnek. Elvisznek a karácsonyfa aljáról mindent: »ez az enyém«, »ez a tied«, »ez meg Pistikáé, Erzsikéé«. Hogy örülnek a szülők; mint lesik gyermekeik minden mozdulatát s látni a szemőkről, hogy dagadozik a szívök.

Miért, miért a szemköz levő lakásban látja ő ezt, az ablakon át? Miért nincs ez a vig apróság itt nála, miért nem övli e gyermekek?

Itt üres minden. Hideg a szoba — csak most futott be a takarító. Mogorván tette, meg karácsony szent estején sinisen békessége. Menjen hát. Majd utána rak ő maga megfőzi a teáját, aztán lefekszik.

Harminkét esztendeje, ej, ej! Pedig már akkor elváltak egymástól örökre. Epp aznap, a

mikor megkapta fogalmazói kinevezését, tudatták vele örömmel, hogy más jegezte el. Örömmel! Örömmel tudatták vele, hogy eltemetheti magát, hogy ezután vigasza, szórakozása, mulatsága az aktafabrikálás, a hivatalgépzet egyhagni zakatolása legyen. S ezt a napot hivatalnokársai körében még meg is kell ünnepelni; így kívánja ezt az az öregi szokás, mely hatalmasabb a spanyol etiketté, mert megsérteni: soha meg nem sértette még senki és azt a feltevést, hogy az előléptetést ne kövesse nyomon a kvaterka, semilyen valamire való hivatalnok még csak gondolataiba se merne volna venni. Nem is volna az előléptetés. Hiába a miniszteri kinevezés, hiába a cím, a kollégák még is csak segédfogalmazónak néznék ezután is.

Január harmadika volt. Jól emlékszik a napra. Soha olyan keserves öröme nem volt. Csak néhány nappal ebből, karácsony estején azt mondta neki a leány: »Önnel jobb embert nem ösmernek a világon!«

Január harmadikán pedig kiadták neki a parancsot: »aglegény maradsz!« Brr, de csunya szó: aglegény. Huszonhat éves volt akkor és — ag. Ag már akkor, pedig még ma is zokon ven-

Ujévi! Művészi kivitelű levelező-lapok s ajándékok kaphatók:

fischel f. (Strausz Sándor) könyv- és papírkereskedésében Csáktornya.

Ujévi! Művészi kivitelű levelező-lapok s ajándékok kaphatók:

nak azt legalább ma felszárítani főleg azok, a kiknek asztala gazdagon van megrakva sok sok adománnyal, hogy így legalább a szent karácsony fényes ünnepén ne nyúljanak panasza az ajkak és könnyek ne hulljanak a szegények arcán.

Cselkó József.

Főispánunk távozása.

A december havi közigazgatási bizottsági ülés után terjedt el az egész megye közönsége által nagy megilletődéssel fogadott hír, hogy Dr. Jankovich László gróf Zalavármegye főispánja be adta lemondását. Ugyanis a gyűlés végén Dr. Jankovich László gróf főispán tudatta a bizottság tagjaival, hogy állásáról való lemondását a kormány elnökének beadta s ez el is fog fogadtatni; így midőn utóljára van együtt hivatalos működésben a bizottság tagjaival, megköszöni részükéről mindenkor örömmel tapasztalt buzgó támogatását s magát a bizottság tagjainak szíves emlékébe ajánlja.

Percekig tartó csend után a legmélyebb megindultság hangján szólalt fel Bogray Máté országyűlési képviselő, bizottsági tag, kifejezést adva a mély fájdalomnak, melyet a köztől hír a bizottság minden egyes tagjában kelt; elismeréssel szólt a főispánnak mindenkor tapasztalt részrehajlatlan és igazságos eljárásáról s biztosította a távozó főispánt, hogy emlékét kegyeletteljes szeretettel fogja a bizottság minden egyes tagja megőrizni.

Gróf Jankovich László főispán a megye közönségének osztatlan tiszteletét és szeretetét bírta. Az ő igazságszeretettel, minden nemes ügy iránt tanúsított meleg érdeklődésével, egyenes, hízeltést nem ismerő s mégis megnyerő modorával sok igaz és őszinte hívet szerzett magának. A megye közönsége őszintén fájjalja a népszerű főispán távozását és soha meg nem szűnő tisztelettel és ragaszkodással fogja említeni nevét.

Főleg mi Muraközöket sokat veszítünk a távozó főispánban. Ő Méltósága a mi háztárszéli hazafias ügyeink iránt a legmelegebben érdeklődött, hazafias mozgalmainkat mindig figyelemmel kísérte. Így pld. a Zrínyi-emlékmű ügyét nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is támogatta, ő volt az első adakozó erre a célra s közvetlen lemondása

előtt is ismét 100 koronával gyarapította a már előbb aláírt adományait. Legyen Isten áldása a távozó szeretett főispánon!

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Boldog ünnepeket** kívánunk a karácsonyi ünnepek alkalmából előfizetőinknek lapunk olvasóinak, munkatársainknak, jóbarátainknak s a lap minden jóakarójának.

— **Póttanképesítő.** A csáktornyai állami tanítóképzőben folyó hó 22-én tartott meg Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő elnökele alatt az idei karácsonyi póttótképesítő vizsgálat. E vizsgálaton a jumi si képesítőn felévre visszavetett 6 tanító jelölt vizsgázott, kik közül 5 képesítetett, egy pedig egy tárgyból félévi újból készülésre utasított.

— **Szinézet Csáktornyan.** Az idei félére Csáktornyai színi előadások tartására két színgazgató kert engedélyt: Palotay Antal jelenleg a békéscsabai városi színház igazgatója és Szabadhegyi Aladar szegvárdi színgazgató. Az engedélyt Palotay kapta meg, mint a kinek a társulata az engedélyt kérő folyamodvány mellékelte sőt a magasabb művészi színvonalon játszik nem a másik társulatnál. Az engedélyt nyert társulat 1904 február 15-től, március 15-ig akar előadásokat tartani Csáktornyan.

— **Halálozás.** Gyal Imre volt csáktornyai most felegyházi áll. tanítóképzőben rajztanár leánya Irma eleven s 18-ik évében hosszas szenvedés után, hó 19-én elhunyt. A szeretet angyala orködek órára porrá felett!

— **Szilveszter est.** A csáktornyai egyesítő-Egyesület sajtó című gyűlés 19-én évi december hó 31-én a Zrínyi sziú megyei közgyűlésben tanács és nyelvi nyelvekkel egybekötött szilveszter estét rendezt. Kezdeleste 8 órákor. Belpolitikai s melyek az 1. kor. Felülfelezesek között a közönségnek és hirlapilag nyugodtak. Szilveszter éjében körül 20 filerrel díjazott. Közös B. Stráha Testvérek és Zrínyi Sándor utjánál.

— **Bolti tűz.** Hó 19-én este 8, 8 órákor tűzi harmadik szilveszter éjében gyűlés közönség polgárnak. Esti szilveszter éjében minden más dívekben sokkal jobban megijesztette az embereket mint a mekkorát a tűz nagysága megerdemelt. A Hirschmann

teremthetett, mind elkéldte — tüstént, csak idő ne menjen veszendőbe. Ne szükölködjék! Kuld neki annyit, hogy visszautazhassék hazájába, vagy — ha úgy akarja — Amerikában is számíthat bizonyos havonkénti összegre. Ilyen azonnal!

Dehogy irt. A pénzét tartalmazó ajándékot levél visszakérült. «Gimzett elutazott ismeretlen helyre». Ez volt ránya. Ismeretlen helyre! Hol van az? A meny is ismeretlen hely! Odaköltözött vagy hová? Soha választ erre nem kapott.

Ódaát most úlnak a terített asztalhoz. Ő még a teáját se főzte meg. Semmi kedve, hogy megfőzze.

Ki főzi meg neki?

Karácsony esteje van. Ugyan hány karácsonyot fog még megélni, hányat kell még megélnie? Pedig még fiatalnak érzi magát. A szive boss és üde. Az a boldogság szív, a mely még most is a régi ideálom eszng, a mely nem engedte meg, hogy a hűlten kedves helyébe mással alapítson családot.

Utána se rakott a tűzre. Elaludt az már régen.

«Huh, de fázom!»

Fenyő Márton

féle házban levő s Hessel dívatárú kereskedő tulajdonát képező «karácsonyi vásár» zárást után fél órával elkezdett erősen füstölögni s ezt az emeleten lakó tulajdonosok észre vették. Csakhamar megérkeztek azokban a tűzoltók s egy negyed óra alatt a keletkezésben levő tüzet főkeletesen elfoltták, fél 9 órákor már misem jelezte azt, hogy tűz volt. A kár viszonylatk elenyésző csekély, kevés szövet s néhány kész női ruha darab égett el. A tüzet valószínűleg eldobott égő gyufa, vagy pedig eldobott égő szivar idézte elő. A kár biztosítás révén megtérül.

— **A csusz és köszvényes** betegek a szerek sok fajtaját alkalmazták anélkül, hogy orvos tanácsához folyamodnának. Közudmásu, hogy a Zoltán-féle csusz és köszvény elleni kenőcsben orvosok és betegek oly kipróbált szert ismernek, melytől még azok is, kik 15—20 év óta szenvedtek s furdókat és különféle szereket használtak eredménytelenül már néhányszori bedörzsölés után meggyógyultak. Ezt bizonyítják számtalan köszönő levél és azor hiteles orvosi nyilatkozatok, melyek a fővárosi, vidéki és külföldi kórházakban folytatott kísérletekről és azok eredményeiről állítattak ki Zoltán Béla budapesti gyógyszerész részére, kinél e szer tvegenként 2 koronáért kapható.

— **Elvesztett vizslák.** Varasdórol egy német fajú, barna szőrű, félg levágott farkú, erős és nagytestű 1—1 és negyed éves (237. bárci számú) és egy angol cseh fajú, sárga szőrű, tarka lábú 2 éves vizsla (124 bárci számú) minden valószínűség szerint egy muraközi paraszt ember által elvesztetett. A ki e kutyákról tud, jelentse a be szolgabirosguál. A nyomra vezető és megtaláló jutalomban fog részesülni.

— **Tanfölygelői látogatás.** Kir tanfelügyelő a közigazgatási bizottságban tett havi jelentése szerint ezen időszakban meglátogatta a többi köztől a csáktornyai áll. tanítóképző intézetet, az áll. líu- és leányiskolát, az egyesületi kisdodovdát és iparos tanoncskólát, a legrádi r. k. líu- és leányiskolát, az ág. ev. elemi iskolát és r. k. kisdodovdát; — az alsómuraközi iskolák vonalában az alsódomborui közs. elemi iskolát és közs. kisdodovdát, muravidi és szentmáriai r. k. iskolákat, a draskoveci r. k. iskolát és állami kisdodovdát, a drávaegyházi áll. elemi iskolát.

— **Kinevezés.** Tódor József csáktornyai születésű banktisztviselőt az osztrák-magyar bank igazgatósága nagykanizsai fiókjához tisztviselőnek nevezte ki.

— **Ritka madár Muraközben.** Wallasics György újdvari íspán ur a múlt hó végén Murasklóson vadászat közben egy seregély nagyságu csinos madarat lőtt, melyet azután Nagy Elemér gazdatiszt ur közbenjárására a csáktornyai áll. tanítóképzőnek ajándékozott az íspán ur. A madarat a tanítóképző igazgatósága a »Lendé«-féle jóhíru intézetben kitömélte s most már az intézet szertárában díszleg a pompás és ritka madár. A madár neve: Csontloftu madár. Selyemfarku madár, loeska; tudományos neve: Bombycilla garula. Ampelis gambus és a legy kapó felék esontottuak aledsalajába tartozik. Ez aledsalaját csak három fajja él: egyik Észak Amerikában, a másik Japánban és a harmadik Amerikában, Európában és Ázsiában a sark körök vidéken. Utóbbiak közül való a Sıklóson lőtt, melyről »Brehm Állatok világa» magyar kiadása a következőképen szól: »E valóban szép madár Európa, Ázsia és Amerika sarkkörü tájain elterülő nagy erdőkben, a tiszta vagy nyírfakkal kevert fenyvesekben költ; immet csak elelem szüke vagy szerföltött nagy havazás kényeszerü távozásra. Telen át bizonyos kisebb terü-

leten belül ide oda kószál, mikor azonban élelmet többé nem talál, vándorutra kél. Ilyenkor látható Közép-Európa északibb részében, Dél-Skandináviában, a volt Lengyelország, Oroszország erdősegeiben, sőt Felső Magyarországon is kisebb nagyobb számban. Rendszerint a fenyővirágokkal együtt novemberben, december elején érkezik s márcziusban vonul vissza. Ha nálunk is kemény a tél az északi vidékeken, egyes csapatok Fiuméig is letévednek. A madár főszíne vöröses szürke; tarkán fekete folt; farka fekete, hegyein sárga szalag; alsó farkfedői vörösbarnák; a kantár s szeme fölött nyomulósávok feketék; az elsőrendű evezők szürkefeleték, a külső zászló hegyén aransárga folt, a belsők fehér szegély; a másodrendű evezők hegyén élénk vörös viaszfényű hosszukás lemezek vannak. E becse madárért fogadja úgy az ispán ur, mint a közbenjáró gazdatiszt úr az intézet igazgatóságának e helyütt is őszinte köszönetét. Ugyancsak e helyen mond köszönetet az intézet igazgatósága Wirth botornyai tanító urnak, a ki szíves volt egy általa lött szép gojzert adományozni a tanítóképzőnek, mely szintén kitömve disziti már az intézet madár-gyűjteményét.

— **Fiuméből Amerikába.** Mint fumei tudósítónk jelenti, a »Karpatia« hajó decz. 18-án háromszáz magyarországi kivándorlóval indult amerikai útjára. Ez alkalommal a kivándorlasi bizottság, a kormány képviselői és a központi meneltjegyiroda igazgatósága vizsgálták meg az óriási hajót, a melynek szép berendezését csodálkozással szemlélték. A Fiuméből induló hajókon a III. osztályú utasokat is négyenkint helyezik el egy-egy tágas hajószobában és külön étkezőtermekben punczerek szolgálják ki: minden étkezéshez gyümölcsöt és bort is kapnak. A »Kárpátia« utasai épen ebédelték mikor a bizottság megjelen és halás szavakkal köszöntek meg azt a gondoskodást, a mely lehetővé teszi, hogy saját hatóságuk védelme alatt ilyen kitünő ellátással és szokatlannul nagy kényelemmel tehik meg útjukat. Az utazás Fiuméből 180.- koronába, tehát jóval kevesebbe kerül, mint a német hajókon, a melyek pedig drága pénzért ehetlen ételt és a hajófenékben egészségtelen, tulszuffolt vackokkal adnak. A Fiumei uton nincsen vámvizsgálat és az utasok két nappal már a hajó elindulása előtt ingyen kapnak Fiumében lakást és ellátást. A fumei hajójárata vonatkozó felvilágosítás a Központi meneltjegyirodában, Budapesten (IV., Vigadó-tér 1.) alatt ingyen kapható.

— **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatalember, ki annak idején tanulmányait felhagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évtizedek óta sikeresen működik az országoszerzte kitünő birménevek örvendő Lichtblau Albert-féle mimiszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, melyben mindazon ifjak, kik a megkívánt iskolákat nem végeztek, előkészültségükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. A ki 1883-ban született, már elkéselt. Születési év közlendő. Prospectust bármilyen készséggel küld Lichtblau Albert intézeti igazgató Debreczenben.

— **Felhívás.** Csáktornya község előjárósága részéről felhivatnak mindazok, a kik az 1903. évi községi és megyei pótdadó, utadó, legelő- és közmunkaadó tartozásaikat még le nem fizették, azt f. hó 29. napjáig annál is inkább fizessék le, mert a hát-

ralékok ugyan e hó 30. napján minden kimélet nélkül végrehajtás útján fognak behajlatni. Csáktornya nagyközség előjárósága.

I R O D A L O M.

— **Bucsuhang az oceán fenekéről.** A labradori félsziget partján 1902. okt. 9-én egy palackot vetett partra a víz. A halászköt bevitték a tengerészeti hivatalba hol a palackban talált újságdarab széléről a következő, francia nyelven írt szavakat betűzték ki: kilenc napja vagyunk élelem és víz nélkül. Kazánrobbanás történt. Ha ma estig nem jön segítség... A többi elmosta a beszivárgó víz. Megállapították, bogz az újságdarab egy magyar lapból van letépvé, s elküldték Budapestre kinyomozni, hogy mikor jelent meg a kérdéses szám, és körülbelül kiknek kerülhetett New-Yorkban a kezébe? Kiderítették, hogy az a pár sor az Egyetértés 1902. július 10-iki számára van írva, de hogy Amerikában kiknek a kezébe kerülhetett, kissé bajos lenne megállapítani mert az Egyetértés New-Yorkba 627 példányban jár, az egész Egyesült Allamok területére pedig 1740 példányban.

Most újsókor ez a lap gyönyörű ajándékot is ad az előfizetőknek, azoknak is, kik most jelentkeznek új előfizetők gyanánt. Pompás Rákóczi album ez, művészi kivitelű és gazdag tartalma. Előfizetések Budapest Vármegyé-utca 11. szám alá küldendők.

A Franklin-Társulat kiadása. Magyar Remekírók a magyar irodalom főművei 55 kötetben és ennek kiegészítője, a hat testes kötetben Teljes Magyar Shakspere. Épp most jelent meg nemzeti irodalmunk eme koraszakos gyűjteményének negyedik sorozata, s így most már 20 kötet került ki a magyar remekíróknak eme legmondosabb és legdíszesebb kiadásából, melynek rendkívül nagy elterjedése a nemzet minden rétegében eddig-lé szinte páratlan.

A most megjelent negyedik sorozatot különösen a Szechenyi-kötet teszi érdekessé. Ezt Berzeviczy Albert állította össze a legnagyobb magyar műveiből, s oly bevezetéssel látta el, mely essay-irodalmunkban kiváló helyet fog elfoglalni.

Nagy figyelmet fog kelteni a kurucz-költészet köteté is, melyet Erdélyi Pál szerkesztett nagy rátermettséggel.

Ezenkívül Vörösmarty IV. köteté, Tompa II. köteté és Kisfaludy Sándor I. köteté jelentek meg a sorozatban. Az utóbbihoz Heinrich Guszav írt nagybecsű bevezetést.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspere összes művei 6 kötetbe kötve ára 30 kor., melyet a Magyar Remekírók vevői 20 kor. kedvezményes áron kapják.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. Budapest IV., Egyetem-u. 4.

C S A R N O K.

Szeretet Istene.

Karácsony.

Szeretet Istene, tehozzád száll lelkiünk
Születésed napján irat hozzád zengünk,
Napkeleti bölcses lába nyomán járunk,
Éjjeli sötétben fényoszlopra várunk;
Után emberedőn tévelyeg utunk,
Majd állunk remegve, majd félve futunk,
És járjuk a földet s már mélynyeltem:
Elpusztult színről kicsi Bethlehem.

Bethlehem városban hajdan az esett meg,
Emberszívű barmok Istent melongettek,
Gyalogszerrel jöttek hozzá bölcs királyok.
Sereg se vigyázott menekőbe' rjók
S ami drágájuk volt, azt onnan hazul'
Lábaihoz rakták mind áldozatul
Annak, aki akkor földre született,
Ki vala a Béke és a Szeretet.

Bethlehem városnak ilyen világ mellett
Kerek föld színről pusztulnia kellett;
Kétezer év sem mult el azóta s máris
A világ központja nem Bethlehem -- Páris;
A bethleemesi téli rege lett,
Mások nem is járják, csak a gyerekek,
Ők is csak odabenn dallnak meghatón,
Künn mar verekednek a borralván.

Kétezer esztendő lezajlása mellett
Gyermek-emberiség férfiu fejlett,
Értelmei nőttek, érzelméi fogytak.
A pástorerények mind régi halottak
Csillagon kotorász, tervet tervre főz,
Paripája villám, szántó barma gőz,
S ha, mit most kovácsol, a terv sikerül;
Tán a föld rögről mégkép elrepül.

S míg tüzes kohókban izzanak az elmék,
A szeretet már csak hült vegytani termék,
Lesajlott virágú imádságos könyvnek.
Kegvelt emléknyoma rég felszárított könyvek.
De azt a terméket nem készíti gyár,
Templomba e könyvvel nincsen aki jár,
S akinek szeméből hullott az a könyv;
Ugy eltávozott, hogy tán vissza se jön!

Torlódnak az önzés jéghegyei egyre,
Csattognak, surródnak és ropognak egybe,
Köröttük a tenger mély keble megdobban,
Vonaglik viharzó idegrohamokban.

A hajósokon is erőt vesz a láz,
Mindenki tolong s csak magára vigyáz,
Testvér a testvért löki vízbe le,
Ha azzal szilárdabb fent az ő helye.

És a szirtes parton a zürzavar láttán
Kaján kacagással ujjong fel a Sátán,
Örület rémével frigyestű a gazság,
Hogy a munka művét mind terembolhasáék.
Tűznyelvek borítják pirba az eget,
Istenházában is bomba fenyeget,
S nincs mód elterelődni, nézz bármerre
Kövesült gonoszág rettentő kezét.

Oh, jaj a világnak, ha reája törnek
Bőszült csapatban ez emberfejű szörnyek,
Oh, jaj a világnak, ha mit szívnek adnak,
A meleg források lassan kiapadnak;
Végítélet napja közeleg élénk,
Megasapó szélet mintha már érzenék,
Hideg borzongása meg-megfenyegyet,
Hajh kihull a föld, mert fogz a szeretet!

Szeretet Istene, ki bajaink látod,
Szállj le a magasból, váld meg a világot,
Szanaszót a pokol gépei bevernek,
Behozza házukba bethleemes gyermek,
És észre se vesszük, hogy mi mi talán
Csordapásztoroknak andalgunk daláia;
A jászolka mellett, világítini bent —
Kéneköves kanócza: k kékes lángja leng.

Szavay Gyula.

Kösz- netnyilvánítás

mindazoknak, kik boldogult Neumann Rozália szül. (1897. szept. 11-én.) volt elemi iskolai I. oszt. tanulót 1903. decz. 23-év d. u. 2 órakeri temetésével a viziszentgyörgyi izr. temetőbe nagy részvét közepette — örök nyugalomn akisérték.—

A gyászoió szülők és testvérek.

Felolós szerkesztő:

M A R G I T A I J Ö Z S E F.

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Pređplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Csáktornya«, i t. d.

K Božiču.

Narodil se je. Vu prostoj štalici, vu družtvu dveh živinicaš se je narodil. Tak je to moralo biti. Ili jeli ste vidli, da bi se veliki (mudri) duhi gda vu palačah narodili? Sin božji je najmudreši bil, niti on nije hotel palaču si zebati k svojemu porodjenju, nego jednu prostu štalicu, gde su ga od zime dve živinice branile. Kakov lepi je taj kip, neimam reči, da opišem čutenje koje mi sada vu srdcu igra, kada si predstavim pred oči onu prostu štalicu, vu njoj dve živinice, koje, kak da bi njim gdo nazvestil, da on, koj se je narodil, nije prosti človek, su ga sa hukanjem odegrevale, kada je vu pelenicah na slamici ležal. Neimam reči da opišem taj vu svojoj prostoci tak krasni kip! . . . Zaisto, i njegovo porodjenje nam kaže, da on nije bil samo človek!

. . . . Kada se zemaljskih kraljah dete porodi, veliko veselje je po celim orsagu, strelanje i igranje se drži na čast novorodjenoga. Jezus je nebeski kralj, on je sam Bog, pak evo za njegovo porodjenje nigdo nije znal, nigdo se nije veselil, zvun onih pastirov, koji su u blizini čredo pasli, i kojim su angeli nazvestili, da se je vu štalici rodil on, koj bude odkupil svet.

Je, i nebeski otec je dal svojemu sinu kad se je narodil čast, evo angeli su popevali zvrhu štalice i pastiri su se mu klanjali, pak svoje dare davali. Prosti pastiri! . . . Nikakovi velikaši, nego prosti pastiri. . . Promatrajte si, jeli nevidite tu ruku božju?

Nije hotel Bog, da njega oni, kak je potle bil rekel, koji su tak kak grob, izvuna čist, a zautra gujili, tojest puni greha pohodiju nego je hotel dare onih neđužnih pastirah i njim je dal s angelmi na glas da je na svet došel.

To je bilo narodjenje onoga, kojega navuki su preobrnuti celisvet, koj novi duh nadehnul vu ljudstvo. On koj je već vu dvanajst ljetnoj dobi svojoj sa mudroznanici se razgovarjal. Tak da su se ovi nad njegovom mudrostjom čudili, on, koj je na svetu najljepši navuk — glasil: ljubav Boga i bližnjega, on, kojega grehom nigdar nigdo nije mogel potvoriti, i koj je za svoj navuk rajše trpel kak bi ga bil zatajil, taj Bog i človek se je vu prostoj štalici rodil i prvi koji su ga pohodili su prosti pastiri bili . . .

Prosto se je rodil, i prosto je živel vu celim zemaljskim životu svojim. Ali navuk njegov je Božji bil, navuk njegov je do srca dirnul. Samo oni koji su za svoju službu i moc bili strahom, oni nisu hoteli verovati njegov navuk i proganjali su ga. Ali njegov navuk je nadvladal, ier je božji bil. Pak niti, on nije zval takve k sebi koji trpeti nebi hoteli, koji bi samo zvrho drugih gospodovali, on je povedal vu svojim rečmi: »Gdo mene slediti hoće, naj zataji sam sebe svaki dan si naj zeme gori svoj križ i naj me sledi!« . . . (Mat. 16.)

Čitam njegov život. Oh kuliko i kuliko tak krasnih peldah najdem vu knjigi. Samo onda kada to poznamo, samo onda kada njegov božanski navuk čitamo, si za isto mislimo, da to samo prosti človek nije bil.

Kuliko krasnih reči i navukah! . . . I nepriatelji mu, kada su njegove reči čuli, su sa doli puščenom glavom se odškulali od njega i vu sebi su mu istinu dali. Kak lepa pelda je na to on slučaj, kada su grešnu ženu tarizeuši hoteli kamenovati, ova je vu cirkvu bežala i pred noge Jezusa se hitila, pak kada su farizeuši ju zahtevali, njim je Jezus rekel: »Koj se zmed vas čuti, da nije grešen, naj hiti prvi kamen na nju!« I za malo vreme je cirkva prazna postala a Jezus pak se obrnul k ženi i rekel njoj je »Stani se, te negreši više!«

Kuliko jakosti kuliko božanstvenosti je moglo biti vu ovih rečih, kada su farizeuši svi se taki jeden za drugim razišli? Oh na to je samo on bil moguć na takovu jakost vu rečih, koj je čutil da je čist od greha . . .

Sada, kada njegovog narodjenja svetek oblužavamo, zemi si dragi čitatelj knjigu vu ruke i čitaj život Jezusev, čitaj i premišli si to, da za pravicu je i sam božji sin već prilikom narodjenja moral trpeti, i trpel je vu celim življenju svojim, kak onda nebi trpel i ti, koj ga slediti hoćeš!?

L. R. J.

Amerikanski detektivi (tajni policaji.)

One policaje, koji, da je tak hitroma krivci nespoznaju, vu purgarskoj opravi hodiju zovemo za detektive ili tajne policaje. Pri

Z A B A V A.

Blagoslov mrtve matere.

Neki činovnik pripovieda o dogodjaju, koj se je njemu samomu slučil te koj mu je u viečnoj pameti ostal. Kada goder ovoj slicpe pripoviesti čujem, uvijek sam »Tomaš« — dakako ja sam »Tomaš« za sebe, drugi opet nisu, oni vjeruju. — No — pak kad je tomu tak, da ima i »vierovanih,« no — tak, ju hoću napisati, em sam ih već više napisal . . .

Anda taj činovnik bil je kod jedne gospoštije namiesten, kak je to i tam vu Čakovcu imate, gospodu tiszttartova (provionsa), számtartova (kassira), archivara, porkulaba i kaj ja znam kak se sve te časti nečovu, bil je marljivi i zdušen u izvršavanju svojih dužnosti, pak mu je dobro išlo. Njegovi roditelji su negda bili bogati, ali po smrti oca mu, su preko familije dohadjale razne nepogode tak, da se ga je materi došlo sedmero diece čestito odhraniti. Dieca su bila materi vrlo privržena, pak je i to

pripomoglo k tomu, da je odhranjenje potpunou uspelo.

Ov anda sin, koj je bil namies teni kakti gospoštijski činovnik, bil je poslie više godišnjeg službovanja, došel u domov inu, da si opet jedan krat mater posietil i vidi. Na njezinom cielom tielu i držanju je bilo videti, da ju je starost prilično obuzela, pak to je sina joj, koj ju je posietil uznemirilo i ga zadahnulo, da je to sad valjda posljednji krat, što ju živu vidi. Je, pak šta će si? Jedan krat mora i zadnji krat, biti, baš tak, kak je i prvi krat bilo.

Povrnuvši se na svoje miesto, preuzel je opet službu te je išel za svojim poslom kak i prije te su mu dani jedan za drugi — samo prohadjali, kak i nam svem prohadanju. U tom je jednog dana — ili bolje jedne noći imal senju, koju nebude nikada zaboravil i koju je na sljedeći način, ozbiljno nas uvieravajući da je istinita pripoviedal:

»U noći se na jedan krat otvore vrata moje spalnice i jedna posve u bielozamotana spodobna stupi u sobu te dojde do moje postelje. Toliko još mogu reči, da akoprem takova prikaza nije nekaj navad-

noga, to me ipak posve nikaj nije strah bilo. Onak posve ravnodušno kriknem: »Tko si, kajhoćeš?!«

Spodoba odgrne koprenu, kojom joj je lice bilo zastrto i nut, ja sam gledal u lice moje matere. Ona mi položi svoju ruku na glavu veleć: »Sve sam blagosloвила samo Tebe još ne anda primi i ti moj blagoslov u ime — Otca i Sina i Duha svetoga!«

Ja sa — da pravo rečem — n: to rekuć čutil njezinu mrzlu ruku na mojem čelu, prsih i ramenih, dok me je križala a kratko vrijeme poslie toga sam se prebudil.

»To će svaki prerazmeti, da sam na tom težkom senjom bil kroz ostali diel noći uzrujan te da sam za moju dobru mater izmolil nekoliko »otec našev«; a čim se je zadenilo, eto ti pokuca netko na mojih vratih, kroz koja mi kad sam je otvoril preda telegram, koj me je obaviestil, da je ove noći moja dobra mamica preminula, a podpisan je bil riečmi: »sakupljena braća«

Poslie nekoliko dni sam prijel postom list u kojem je bila opisana ciela bolest

iztrahaj i pri iskanju kakvoga krivca vnogo i vnogo zaslužbah imaju tajni policaji. Vnogo i vnogo krivcov se je tak prijelo, kaj su se nepazljivo ponašali, mislili su, da već nigdo nepazi na nje, kad najednokrat jim je negdo rekao: »Gospone vu ime zakona!« i vlovljeni su bili. Jer jeden detektiv, ako kakvoga sumnjivoga človeka spazi, ga nepusti predi iz očih, pak makar bi na konec sveta išel za njim, dok se ne osvedoči, da je ili nije krivec.

Detektivi su orsački službenici. Ali vu vnogo mestah su takva privatna društva, koja takaj tak zvršavaju izragu krivcov, kak detektivi. Takvo društvo je i Pinkertonovo privatno društvo, vu Ameriki, kojega istrage i europski policaji na pomoć zemeju, — ako se kakva vekša krivnja zgodi. Koje krivca je vredno i vu Ameriki iskati. Svaki je čital od Kecskenéthy Gyözöa, koj je lani više pol milliona vkral vu Budapešti i skočil i ovoga su takaj sa pomoćjom Pinkerton društva hoteli prijeti.

Pinkerton—agencija glavnu kancelariju ima vu New-Jorka varaša Broadway zvanim delu. nablizu najboljih i najvećih bankov. Sada je glava društva mlajši Pinkerton sin utemeljitelja, a pomaže mu Bangs, koj kakli detektiv prvo ime ima vu Ameriki, akoprem je već 60 ljet star.

Kancelarija je na tri stoke visoka i vu njoj je celi šereg malih sobicah, vu kojih službenici pišeju ili pregledavaju kakova pisma. Kak iz jednih novinah čitamo, Bangs-aj jeden novinar bil zapital i čudil se, da je tuliko paperov skup nanošeno vu svakoj sobi, pak mu je Bangs sledeće odgovoril:

— Najviše tatov i krivopisc v tu znamo znajti, kak budete to taki vidli. —

A zatim pak te povedal, da društvo osmeto tajnih policajov ima. Vu tri okruge su razdeljeni. K istočnomu okrugu spadaju: New-Jork, Boston, Filadelfia, i Montreal, k srednjemu okrugu: St.-Paul, Chigago, St.-Louis i Causas-City, k zapadnomu okrugu: Denver, Portland Seattle i San-Francisko varaši. Vu svakim varašu je jedna vekša agencija (tojest društvo). Agencije velikim društvam, željezničkim društvam, bankam, velikim lrgovcom i za bogateše vrši iztrage. Vu razpitanju nečuju činiti nikakve iztrage.

materina i ja sam bil pozvan k njezinoj smrtnoj postelji, ali je ona prije umrla nego sam ja list prijel.

Takvih slučajev, kakovoga sam ovde pripoviedal, ima puno, te isti suprotiove i obataljuju onu rečenicu: »senja—tenja« t. j. senja neznači nikaj. Ako i ne svaki kral, ali ipak senja negda i nekaj znači.

Šala mora biti.

Jutrašnja instructia u kasarni je do gotovljena i sad će se viezbati iliti exercirati. U tu svrhu idu sad svi rekruti dolu dvor od kasarne, gde ih je tik, pod obloki kompanijske kancelarije najstariji kaprol u redove postavil i ovde će se sada exercirati, samo dok dođu k tomu odredjeni ostali kaproli. I on su došli pak sada u dvoru na jednom kupu stoje te se rozgotom smiju nad jednim rekrutom, koj med njimi u sredini stoji a on svi okolo njega. Jedan kral stupi iz kasarne u dvor vodnik (Führer) a kaproli hitro odskoče iz hrpe i svaki k svojemu cugu, kojega je imal exercirati.

jer društvo neće, da bi tak dober glas svoj zgubilo,

To društvo takaj služi i amerfkanskih bankerov savez, kojemu savezu su skoro sve amerikanske banke (kasse) člani. Čl je tomu savezu, da protirati i prijeti da tate bankah; ako neima dosta dokazah proti tatu, kaj bi ga sud odsudil, onda ga dalje protera tak dugo, dok takovu krivicu more dosvedočiti zvrhu njega, kaj ga zapreju. Jer pak su već to i tati već zeznali, zato je redko, kaj bi takvu banku porobili, koja je vu savezu, nego najvišeput takvu banku razbijeju, koja — nespada k savezu bankerov.

Amerikanski lani su najsposebneši (najkušni) na svetu. Puk za yeggs ili hoboš zove one putovane tate, koji se sada vu jednim onda vu drugim menjšim varašu, gde na kraju vu kakvoj siromaškoj kolibici stanujeju i vu noći id ju vun vu koj bližeji varaš i tam krađeju. Samo po noći se v ziju, skrijeju se na kojim tehercugu, ilipak pešice ideju med sinjami. Samo si jeden glaz nitroglicerina, sopena sténa (žnoru) i je nu malu sekiru neseju sobom, sa kojom presečeju i luknju napraviju vu penezni ormar (kassa) i vu ovu nitroglicerina (za eksploderati material) vležuju. Nikaj se nerazdružuju od prostih vandracov, pak nje je zato jako težko najti. Vnogokrat njih cela trupa navali vu nekoj varaški bank, tu strazare poloviju ili pak ako je drugač ne, je zakoleju. Ve se je i to pripetilo, da su vu tak velikim broju vdrli vu nekoju občinu da su se stanovnici ne utali niti genuti, akoprem su znali, da rauberi občinsku kassu porobiju. Po rauberiji znakneju i najvišekrat nje je težko najti vu velikih varaši, med vnoгим ljudstvu.

Vu velikih varaših su najviše krat ladleki za postarske liste porobeni, ali vnoğokrat se i vu bankah po belim danu pripeti najsigurnija tatbina. Gda gdo broji peneze, koje je ravno vezda dobili od kasse, jeden zmed tatov, da ga zanori, ga nekaj pita, a vu sieedćim času ga banjki (paperni penez) niti glasa već ne.

Najstrašneše vkanjlivosti delaju sa folišnimi (krivimi) vekšini (mjenica). Vu kancelarii Pinkerston-agencie je najpodpuniji muzeum (sabrhanje) folšnih pošarskih do-

»No, kaj opet imate tu za veselu skupćinu?« — pita vodnik kaprola, koj mu je po propisu soldačkom prijavil, iliti kak se to po soldački veli: »melduval.«

»Rekrut Bašneć, koj je po svojoj meštriji prije soldačstva bil komedijaš, nam je jedan svoj komedijaški kuust pokazoval, gospodin Führer« odgovori kaprol.

»Dietinjarije same dietinjarije!« — veli vodnik — »pak vi odrasli ljudi, stari soldati se stakovimi diećinskimi stvari tu zabavljate, miesto da momčad exercirate!« — I tim oštro pogleda svoje podčinjene te stupa pregledavajući od reda do reda. Kad dojde do rekruta Bašneća, zapita ga: »pak čim ste to te sve unterofficere na tak grohotni smieh natirali, vi komedijaški pajcl?«

»Smojim govorenjem iz želudca (Bauchrednerkunst)« — odgovori rekrut Bašneć »Kaj? Ventrilouent ste takaj? No, tak napravite jednu probu vaše umietnosti.« — veli mu na to vodnik. I komaj da je to izgovoril, čuje se već stražmeštrov glas iz obloka kancelarije: »Strela božja, duh peklenki! Führer, kad budete počeli exercirati?«

putnicah ili vekšinov obligatoriah. Krivo pismo već na to izvučeni ljudi pregledavaju promatraju kada kojega krivca išeju, tak da vu najviše slučaji već tam vu kancelariji zeznaju gdo je krivec.

Zvun folišnih pismah je vu kancelarijah agencij; po prilike dve jezere fotografie tatov i razbojnikov, opisanja osobah tak razširjeno, da navade i pajdaštvo tatov se gori zapiseju,

Tak je postiglo društvo, da kaj se skotio za copriju vidi, najvišekrat krivca već napre more znati ili more za sigurnostjom pokazati, da je taj bil krivec.

Kak smo vidli, da sa tak spametnimi tati i krivci kak su vu Ameriki, bi policia na malo išla, ako ga nebi bilo tajnih policajov. I tak je težko. Jer vidimo našega Kecskenéthy-a su još sada ne vlovili. akoprem je već jedno leto minulo kak je otišel sa pol millionom glavnoga varaša.

L. R. J.

Kaj je novoga ?

— Svim našim poštuvanim čitateljem, predplatnikom, suradnikom i prijateljem zelimo srećne i dobre božićne svetke!

Kehna bolest.

Vu čakovečkoj velikoj obćini kehna bolest putem izkorenitosti je prestalo biti, zaustavu se otvorila i po takvim Čakoveć, Zalaújvár, Szászskő, Szentilona, Drávavásárhelyu i Felsőpusztafa obćinah konji vu Austriju ili preko ove vu tudje zemlje jakaj od 1904. godine od januara 8. počemši slobodno se pošilaju.

Cirkveno premešćenje.

Zagrabčki nadbiškup Sanics Istvan drávavásárhelyskoga kapelana vu isloj ovoj časti vu Grubišnopolje (Slavonija) i miesto njega vu Drávavásárhely Iskkra Józef remetinskoga kapelana je premostil.

Arenda.

Szeiverth zvanu oštariju i kalanu je Horváth Géza sadašnji Milde zvane oštarije arendaš vzal je iz arende.

Prestrašeno se Führer okolo ogleda, a onda na oblok kancelarije, odkud je ta opomena došla, postavi se jednako te salutirajući veli: »Na zapoved gospodin stražmeštar!«

Sada bude cieti red u male redove razdieljen i četiri kaproli preuzimu svaki po jedan red te prićmu exercirati. U to dojde i officir iz kasarne u dvor za da pregleda exerciranje, te kad mu je opet vodnik po propisu melduval i officir se udaljil, stupi vodnik k rekrutu Bašneću te mu veli: »No, sad načinite probu vaše umietnosti u izželudca govoreniju.«

»To sam već učinil, gospodin vodnik« odgovori rekrut

»Kada?« — zapita začudjeno Führer. »Onda, kad ste vu gospodin Führer mislili, da čujete gospodina stražmeštra iz obloka kancelarije govoriti, čijega glasa sam si nasljedovati dopustil.«

»Gospod, človek, komedijaš!« — zavikne vodnik sav iznenadjen; a zatim se prićme grohotom smejeti nad tım vrlo dobi-

Lenovo seme za priskrbeti sl.

Talliau Béla poljodelstva minister — za lenapovanosti vekši napredek vu obilnešoj kulikoci istinsko rusko lenovo seme je priskrbel, iz kojega povitelji za sledeću cenu dobiti moreju, ako svoju tražbu kod »Magyar Mezőgazdák Szövetkezet, Budapest Alkotmány utca 31» do zadnjega decembra se javili budu. Jeden 85. kilogramni lagev košta 25 koruna, od jednoga više do 10 lagvov 30 koruna, do 25 lagvov 35 koruna, za povanostjum seme je iz 10 korunami faleše.

Assekurirani gospodarski težaki družinice.

Ako se iz nenada nesreća pripeti assekuriranomu težaku ili družinčetu, dužen je on sam ili k njemu pripadajući odmah po pripečenju nesreći poljeg orsačkoga gospodarstva i družinčeta podrpnice peneznice zakona i poljeg ministerialske naredbe občinskome poglavarstvu javiti. Buduć ovim dužnostjam jako vnogo krat neviniju dotični zadosta, zato tako zvana Országos Gazdasági Munkás és cselédségély pénztárska direkcija, opomina dotične članu gospodarske težake i družinu, kak takaj gospodarce, da po pripćenju nesreće, dotičnoj peneznici, pri kojoj imaju podporu zadobiti, da najkasnije za 48 vur kod dotičnoga občinskoga poglavarstva nek javiju, ar ako po pripćenju nesreća do 48 vur ne javiju, onda od Országos Gazdasági Munkás és Cseléd zvane podpore peneznice podpore se nemereju nadjati.

Špencera palenje.

Po imenu Spencer Herberta londonskoga jako glasovitog mudroznanca mrtvo telo jesu zežgali. Kak iz Londona javiju, kod požganosti niti biskup, niti pako lord nije bil prisutan. Poljeg njegove želje — buduć je bez vere bil, bez svake cirkvene ceremonije imal je sprevoda.

Iz Viktorija zvanoga kolodvora pelal je

uspjelom salom tak, da je [medjutim i posve zaboravil rekrutu Bašneću, za njegovo proti soldačkoj disciplini ponašanje, kaštigu diktovati.]

Kormanjuš je na brodu.

Baš liepu i ganutljivu pripovest, ili bolje, istinski događaj mi je pripovedal stari dominikanac pater Jeramaz, kad je prije nekoliko godinah ovde missionske prodike obdržaval.

Njegov klošter je u Dalmaciji negde blizu mora pak mu se je jednoč slućilo, da je bil pozvan na ladji k bolestnomu mornaru, koj je bil na smrt bolestan te se je na najdužsi put priredjuval, onamo prieko zviezdah. — Taj isti mornar je medju ostalim bil med drugemi mornari iznimka, pošto nije nikada klel, kaj ipak skoro svi ladjari čine. Ov anda mornar se je skrušeno izpovedal i pričestil a poslie toga je od obnemoglosti malo zaspal.

Pod večer ga dojde njegov izpoviedatelj — opet posietiti, ali bolestnik je bil vrlo slab, pak je i sam ćutil da bude oditi i za to ja Patra prosil, da pri njem ostane, dok izpusti dušu i da do toga snjim zajedno moli.

Tako sigurna priprava na smrt, od strane bolestnika, se je patru ipak veliko

vlak Spencera mrtvo telo prama krematoriju. Vnogo njegove rodbine i prijatelji sprevadjali su pokojnika Angleskoga orsaga vućenjaki vu velikim broju bili su prisutni, ali podpunoma nikaj se svakomu ćudnovito videlo Najglasoviteši vućenjaki su izostali. Prije nek su raku u krematoriju pećnicu deli, Courtneji Leonhard kratki govor je držal. Zatim mrtvo telo vu pećnicu položili jesu. Mrtvoga tela palenje polvure je trajalo. Kad je već vsemu konec nastal, Hirschnavarna jereć prosil, vu kojoj objavi, da Spencer jezero fontošnu fundaciju je načinil. Na raki poljeg Spencera želja nikakvoga cvetja nije bilo, nego tri od lovora vence ipak nesli jesu za njim.

Štrozmayera je žlak trefil.

Iz Zagreba došavši telegram donaha glasa, da Štrozmayera biskupa vu diakovarski palaći ove dane na večer je žlak trefil. Biskup, koj sada devetdeset i dve leta starosti ima izgubil je govorenje. Život njegov vu takovoj pogibelji biva, da njegovu rodbinu brzo pozvali jesu k betežniku. —

Opet iz Eszéka javiju: Štrozmayer biskup, koj je pred nekulikimi tjedni devetdeset ljet spunil, kak iz Djakovara javiju, je omedtel i jako težko je opet k sebi došel. Biskupa podložniki se jako jesu prestrašili, ar glede njegove visoke starosti od ozbiljnih posljedicah se bojali jesu. Štrozmayer biskup poljeg svega toga se vezda vre bolje ćuti.

Pripovest od deset koruna.

Ove dane na večer iz tužnim plaćem pojavi se Nagy Juliana, zvana služkinja pred budapeštanskim nadkapitanstvu, i počne se tužiti, da je jeden nepoznati mlad ćlovek, kae je ona sama pri domu bila, vu stan došel, na nju napadne i ćloga stana preišće. Kad kod nje nikaj ne najde, odide preko k hižmeštra stan izotpre ormara i žnjega deset koruna k sebi vzeme i otide. Pameten ćinovnik prime njezinu tužbu i

kršćansko junaćtvo videlo, pak ga za to zapita na pol u šali: »Jeli ste podpunu pripravan na taj daleko prevoz?»

»Jesam, gospodin pater» — odgovori zrežno mornar.

»Pak nećutite nikakovog straha?» — opet pater.

»Ja, da ćutim straha? Ćega li se pri tom mojem zadnjem prevozu imal bojati?»

I sada pokaže ćd prsa svoja, kamo se e u jutro pričestju Bog nastanil veleć: »Kormanyoš je na brodu, onda nema razloga bojati se, da ladja nebi k svomu cilju doplovila.»

Pater Jeramaz je zaključil, da se je nad tako ćvrstom vierom toga mornara zućudil te ga je taj ladjarov mudri odgovor na toliko ganul, da su mu suze potegle a kad je ladjar to videl, prijel je za ruku polag postelje sedećeg svećenika te je izsaptal: »Hitro pater, hitrom mi dajte blagoslov na put, jer kormanjoš je kormanom obrnul i ladja se gible... Idemo!!!»

I u tom je spustil dušu, a pater se je, polag svog pripoviedanja, povrnul u svoj dom, ali tak trunat, kak još od nijednog bolestnika.

Em. Kollay

poćme njoj pitanja nastavljati, ali puca sad vu takovu pomutnju dojde, da nije znala na pitanja ćčivesen odgovor dati, zatim skrušeno valuje, da je ona vkrala onih deset koruna, samo zato je tužbu podigla, da — nebi sumlju imali na nju. Vješt ćinovnik odpošlje domom pucu tim podatim navukom, da nek se s mirnim putem naravna prije, nek bi nju hiže mešter zažulil.

Angleska kraljica vu pogibelji.

Poljeg jednoga iz Londona došavšega glasa, angleske kraljice življenje ove dane vu smrtnoj pogibelji se bilo i jedino samo služećkih osoba h friškoći imalo se zahvaliti, da kraljicu nesreća nije dostigla. Kraljice gubernantica miss Knollis zvana, koje njezina spavalnica ober kraljićine spavalniće sobe biva, v jutro ob šestoj vuri se prebudi i na svu strahovitost vidi, da njezine sobe kraljićine spavalniće sobe nahizje gori. Gubernantica doli odbeži k kraljicu, koju izbudi i žnjom skupa van se požuriju iz goreće hiže. Kraljica samo ravno tuliko vremena imala je, da si jednu opravu na se obleće. Služećke osobe se na brzoma okupre i ognja pogasiju, kojega je nezatorjeni ror bil zaval. Vu Londonu od ove nesreće strašni glasi bili jesu žišli, medtimoga vekša nesreća nise ipak pripetila.

Na kradji zadrobišćena gospa.

Vu Budapešti vu jednim štacunu spazili jesu jednu mladu gospu, kad je po prilici do pet metrov dug svilni komad nakanila pod svoju kabanicu skriti. Kad nju od štacuna jeden detić zapita, ga zakaj je to nakanila vćiniti, je omedlela doklam je k sebi došla, već je tamo jeden detektiv bil takaj, po izkazanju slobodno nju pusti. Iz sebe tak spozablana gospa je jednoga ćinovnika žena, koja ove dane bila je pred redastvom na iztragi.

Razbojniki vu plebaniji.

Iz Németsarce javiju: da ove dane nakinili su razbojniki ovdešnjega po imenu Basch Peter zvnoga plebanuša porobiti, nego služkinja njegova Putz Katalin zvana opazi, na kaj jeden razbojnik na pucu strel. Kak odonut javiju, sada nesrećnu pucu iz zajećim šprihom nabite puške špriha tak su ju dosegli, da za nekuliko vur od zavidanih ranu morala je iz sveta preminuti. Po iz: vešću žandarov Zoltán Šandor modoški podsudeć s dvemi doktori na lice mesto na pregledanje došavši konstatalirali jesu, da šprihi na 10—15 stopah dalećine vu glavu i vu želućec zapihili se jesu i ovo njoj je zavaldo smrt. Krvoloćne razbojnike žandarstvo sada išće, ali do sad su njim još ni mogli na trag dojt.

Zahvala

sv: onim, koji pokojnu Neumann Rozaliju, — rođena 1897. september 11-ga, — bivšu ućenicu iz prvoga razreda, 1903. decembar 22-ga poslepodne u 2. vuri držajućem sprevodu u viziszentgyörgysku izr. grobju — poleg velikoga saucešća — na vekivećni počinek sprevadjah jesu.

Žalostni roditelji i braća.

Gubona árak. — Újra zítka.

I m.-máza.	I m.-cent	kor fill.
Buza	Pšenica	14.60 —
Zab	Zob	11.00 —
Rozs	Hrż	11.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	10.50 —
» » ó	» stara	11.00 —
Árpa	Ječmen	11.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	16.00 —
Sárga » »	» žuti	16.00 —
Vegyes » »	» zmešan	13.00 —
Lenmag	Len	17.00 —
Bükköny	Grahorka	11.00 —
Tökmag	Koščice	18.25 —

III Egy csésze jó tea kedvelője III
 ○○○ mindig csak ○○○ III

INDRA TEÁT

kér, mely Kína, India és Ceylon legfinomabb teáinak keveréke. Valódi
 ○ csakis eredeti csomagolásban. ○

Főraktár:

MRAZ TESTVÉREK

fűszer-, csemege-, anyag-,
 festék-, kőszén- és faszén kereskedése

CSÁKTORNYÁN.

527 18-30

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertje-
 inkén föld- és homoktalajon.

Ere azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, bár
 mind kuszó terméshozó, mert nagybírsága ha meg-
 is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredmé-
 nyéig. Hol lúgassnak alkalmas fajokat ültettek,
 azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőterés idején
 a legkülönb. munkatály és más edes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s min-
 den ház, melynek fala mellett a legcsoklyosabb gon-
 dozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más mű-
 beteknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legromosabb
 díze, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna
 az egvére használható részekből. Ez a legáltalá-
 sabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fényvonalú
 katalógus bárkinek ingyen és bérmentve kiküldet-
 meg, a ki címét egy levelezőlapon tudatja.

Cím: 527 18-30
 Ermelieki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya. u. p. Székelyhid.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller
 egy régi kipróbált háziszér, a mely
 már több mint 35 év óta meg-
 bízható bedorzsolóalkalmaztatik
 köszvényel, csuznál és megbálszási.
Intés. Silányabb utazatok miatt
 bevasárlaskor óvatossá miatt
 gyünk és csakis eredeti üvegeket
 dobozokban a „Horgony” védjeggyel
 és a „Richter” védjeggyel foglal-
 junk el. — 90 f. 1 k. 40 f. a 2 k.
 árban a legjobb gyógyszertárban
 kapható. Főraktár: Török
 József gyógyszerész
 Budapest.

Lichter F. Ad. és tarsi,
 csász. és kir. udvari orvosok
 Budapest.

550 12-40

Első kézből; a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban

Első magyar hangszergyár

villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.

es. és kir. udvari hangszergyáros, hangszerszállító
 a Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója
 Budapest, II. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja a saját gyárában készült összes réz-, fa-, fuvó- és vonós-hangszereket.
 Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvalák, klarinetek, trombiták és czimbalmok.

Tárogató ára 30 frittól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.
 Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.

Javítások speciális kivitelben gyorsan s szakszerűen eszközöltetnek, vonós hangze-
 rek a legújabb találmányú hangfokozó gerendával, melyért garantiát vállalok

ÁRJEGYZÉK minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve
 megküldetik

295 12-19

Köszén a legolcsóbb fűtőanyag.

Sikerült az ajkai és ivánecezi köszénbányák kép-
 viseletét Csáktornya és vidéke részére megnyernem.
 Kötünő minőségű, **száraz, fekete és barna**
köszén korlátlan mennyiségben és jutányos áron
 kapható.

Viszontelárusítók-
 nak tetemes áren-
 gedmény!

Todor R. utóda

Csáktornya.

576 9-12

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”
 jeggyel

legjobb, legkíméletesebb s ennélfogva
 legolcsóbb szappan. — Minden
 keres alkalmatörtől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
 minden darab szappan a „Schicht” névvel és
 a fenti védjegyek egyiké-él legyen ellátva. !!

550 12-40

Új porcellán üzlet Csáktornyán.

Van szerencsém Csáktornya és vidéke t. közönségének nagybecsű tudomására hozni hogy üvegüzletemben a **hires karlsbadi porcellán árukat** is bevezettem.

Üvegüzletemben tehát ezentúl mindennemű **fényüzési, valamint mindennapi üveg és porcellánárúk** dús választékban, a **legjutányosabb** árban kaphatók.

Gyártok továbbá **modern kép- valamint tükörkereteket** is, melyeknek részletes mintái üzletemben a nagyérdemű közönségnek megtekintés végett rendelkezésre állanak.

Elvállalok mindennemű **üvegesmunkákat és javításokat**, úgy helyiségemben, valamint azonkívül is.

Korcsmárosok és vendéglősök bármikor üveg- és porcellánárukat csekélydíj mellett kölcsönbe kapnak.

Kiváló tisztelettel

TODOR R.-utóda.

614 17—25

Nova trgovina sa porculanskom robom u Csáktornya.

Cast mi je obznaniti p. n. stanovnikom grada Csáktornya kao i okolice, da sam u mojoj glažnatoj trgovini sada i **karlsbadi porculan** uvezev.

U mojoj glažuti se može sada svakojački **glažnata i porculanska roba za najfaliju cieniu** dobiti.

Da ja pravim **rame za kipe, zrcale se možeju** takaj u svakoj véličini dobiti.

Glažarsko delo preuzimam svakojako.

Krēmari dobiju kod svake prilike glažnatu i porculansku robu za fal cieniu i posodu.

Sa štovanjem

R. TODOR nasl.

614 17—25

Alkalmi vétel!

Bàmuatos olcsó!

1 méter (120 czentiméter széles) Loden

I korona

I egész ruhára való 5 koronáért kapható

HESEL áruházában

Csáktornyán.

legjobb minőségű, svájci mintára
gyártott

Calcium-Carbid

melynek kilónként 295 liter
gáztermelvényeért szavatalunk,

legolcsóbb árban kapható

MAUTNER ADOLF és Társai

gázkészülék gyártási vállalatnál

Budapest, VII. ker., Dembinszky-utca 18. sz.

617 1-1

eddig 35 k. 70 fill. árverés kérvényi költés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. bíróság területén fekvő a dekanovecki I szíjtkvben felvett 1. 470 és 63/a hrsz ingatlan 1350 k. az u. o. 34 szíjtkv. felvett 33 hrsz. ingatlannak. Dekánovecz község nevén állt $\frac{1}{8}$ (egy harmad) része Zserjáv Borbála özv. Szabolek Györgyné szolgálmi jogának fenntartásával 411 k. 33 f. és az u. o. 1124 szíjtkvben felvett 63/b hrsz. ingatlan 352 k. kikiáltási árban, mint becsárban az

1904. évi január hó 13 napján d. e. 10 órakor

Dekánovecz községhezánál Sebestény Lajos nagykanizsai ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10 %-át bnatpénz fejében letenni kötelesek.

A hirdlapi hirdetést elrendeli.

A kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság

Perlak, 1903. nov. 17. 616

Kir. törvényszék a perlaki kir. bíróság területén fekvő a domasinecki 69 szíjtkvben 691 1467, 2164, 1129, 1939 és 1781 hrsz. a ingatlanoknak végrehajtást szenvedők nevén állt 5/36 része 552 K 20 f. az u. o. 1393 szíjtkv. 2131 hrsz. ingatlannak ugyanazok nevén állt 5/36 része 29 K. 70 f. az u. o. 690 szíjtkv. 1222/a hrsz. alatti ingatlannak ugyanazok nevén állt 7/36 része 33 K. az u. o. 615 szíjtkv. 89 hrsz. alatti ingatlannak ugyanazok nevén állt 7/36 része 544 K. az u. o. ljkvben 375 hrsz. ingatlannak ugyanazok nevén állt 7/36 része 111 K. 10 f. és a murcsákai 1111 szíjtkv. 653, 655 és 686 hrsz. alatti ingatlanoknak ugyanazok nevén állt 15/36 része 662 K 20 f. kikiáltási árban, Gerbavecz Mihály domasinecki lakos késedelemes árverési vevő költségére és veszélyére a csáktornyai takarékpénztár r. t. kérélmre folytán az

1904. évi január hó 14-én d. e. 10 órakor

Dekánovecz községhezánál Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10%-át bnatpénz fejében letenni s a vevő a vételárat 3 egyenlő részletben lefizetni kötelesek.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Perlakon, 1903. nov. 17. 609

5883 sz. tk. 1903.

Érk. nov. 15.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Tolnai gróf Festetics Jenő zalaujvári lakosnak, Dekánovecz zalavármegyei kisközség képv. Hammer Lőrincz községi bíró dekanovecki lakos elleni végrehajtási ügyében 14. 880 kor. hátralékos tőke, ebb 1. 2464 kor. után 188. január 1-től 18. 416 kor. után pedig 1896 évi január 1-től járó 5% kamatai 37 k. 90 fill.

6563 tkv. 1903.

Visszarverési hirdetmény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a csáktornyai takarékpénztár r. t.-nak — Anderlin Simon és neje Katalacsics Mária domasinecki lakosok elleni végrehajtási ügyében 400 Kor. tőke, s jár. kielégítése végett a nagykanizsai

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP. FELELŐS SZERKESZTŐ:

GAJÁRI ÖDÖN

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egy hóra	240 korona
Negyed évre	7 — korona
Fél évre	14 — korona
Egész évre	28 — korona
Egyes példány ára 10 fillér.	

AZ UJSÁG terjedelme 24—32 oldal.

AZ UJSÁG egyes példányai minden ujságelárusítónál kaphatók.

Mutatványszámot 6 napig ingyen kold a kiadóhivatal.

Czím: AZ UJSÁG kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-út 54. szám.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN (Triest mellett) ajánlja bellődi

GYOGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

$\frac{1}{4}$ palack 5 korona $\frac{1}{2}$ palack 2.60

Kapható: CSAKTORNYÁN,

TODOR R.-utóda fűszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) a fent említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a és kir. helyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemizések vizsgáló intézete által Wien IX. Spitalgasse 31. **

Vegyi ellenőrzés a és kir. helyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemizések vizsgáló intézete által Wien IX. Spitalgasse 31. **

910. 34—52

Házeladás.

Csáktornyán a zalaújvári utczában a lovassági lak-tanya mellett

levő **HAZ** mely

áll: egy bármely üzletnek alkalmas utcai helyiségből és három szobából, továb-bá pincze, istálló, paj-taés fél hold kert, azon-nal bérbe esetleg eladó.

Dövebbet a tulajdonosnál,

Deutsch Edénél

593 4—5

Pálovecz.

Igen alkalmas karácsonyi és újévi ajándékok!

Weisz Márton

órák és ékszerész Csáktornyán.

Ajánlom dusan felszerelt *svájci arany-, ezüst- és nickel-zseb-óra; bécsi ingaóra és amerikai ébresztőóra* raktáramal.

Készletben tartok továbbá mindennemű *karácsonyi és újévi aján-dékel alkalmas divatos ékszert, ezüst-, kina-ezüst evőesz-közt és dísztárgyakat.*

Bármily javítást pontosan és gyorsan készítek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradok

kiváló tisztelettel

Weisz Márton.

634 3—

Arany és ezüst töredékeket a legmagasabb áron veszek, esetleg ujjal becseréleg.

AZ ANGOLTI RÁLY 112
BUDAPEST
IV. KÖRNY 16 MÉRÜT
KLEIN és SCHWARCZ

legnagyobb férfi-,
fű- és gyermek- ruha-áruhá-z.
Legolcsóbb és legjobb

bevásárlási forrás. Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan eszközöltetnek.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN.

592 8—52

Hirdetés.

10—15 frtot kereshetnek naponta ügynökök, há-zalók, állásnéküli segédek stb.

Hölgyeknek nagyszerű mellékkereset.

Kérem címét e lapra való hivatkozással beküldeni.

Rothel A. Budapest

VI. Vörösmarty-utca 58. sz.

605 3—5

Hirdetések

felvétetnek e lap
kiadóhivatalában.

Kitünő minőségű tiszta és pergetett

méz

bármily mennyiségben kapható

Pecsornik Ottónál Csáktornya.

Ara: _____

kicsinyben **1 kor. 20 fill.**
nagyban **1 — — —** kilogrammonként

Liliom-kenőcs

— Crème de Lys —

Gyorsan és biztosan működő, tiszta, nem ártalmas szer a szep-lő, az arc tisztátlansága, pat-tanások, májfoltok sat. ellen.

Ára a hozzátartozó szappannal együtt, ha a pénz előre beküldetik: **2 K. 20 fill.**

Megrendeléseket elfogad:

Riedl Ferencz
«Salvator»-hoz (szímet) gyógyszer-tára
Varazsdon.
957 18—20

Pomada od liljana.

— Crème de Lys —

Brzo i sigurno djeluje, čisto neškodljivo sredstvo proti sun-čanim pjegam (Sommersprossen) nečistoći lica kao prišćevom cr-venilu i jetrenim pjegam (Leber-flecke).

Ciena sa k tomu spadajućim sapunom ako se novci naprvo pošalju **2 kor. 20 fillira.**

Naručuje prima: Ljekarna k' Salvatoreu
Franje Riedla Varaždin.

